

PWYLLGOR LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO

Hysbysiad Penderfyniad – Cyfarfod, 27 Chwefror, 2023.

Mae'r Agenda ar gael [yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar gael [yma](#).

Yn Bresennol: G. Chapman (Cadeirydd ac Aelold Lleyg); N. Ireland (Is-Gadeirydd as Aelod Lleyg); Cynghorwyr P. Drake, E. Goodjohn, J.M.Norman, J. Protheroe a N. Wood a M. Evans (Aelod Lleyg)

Hefyd yn bresennol: Cynghorwyr C.P. Franks, G. John a Dr. I.J. Johnson.

EITEM AGENDA 1. YMDDIHEURIAD AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd hwn gan y Cynghorydd M.J. Hooper.

EITEM AGENDA 2. COFNODION –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Rhagfyr, 2022 fel cofnod cywir.

EITEM AGENDA 3. DATGANIADAU BUDDIANT –

Datganodd y Cynghorydd E. Goodjohn ddiddordeb personol a rhagfarnus mewn perthynas ag Eitem Agenda 4 - Cyfeiriad at Gymorth Costau Byw ar gyfer Bwyd, Mannau Cynnes a Dulliau Cymorth Eraill ym Mhwyllgor Craffu Cartrefi a Chymunedau Diogel 9 Ionawr, 2023. Natur y diddordeb oedd mai mam y Cynghorydd Goodjohn oedd Cadeirydd Canolfan Gymunedol Buttrills. Gadawodd y Cynghorydd Goodjohn y cyfarfod pan ystyriwyd yr eitem hon.

EITEM AGENDA 4. CEFNOGAETH COSTAU BYW AR GYFER BWYD, MANNAU CYNNES A DULLIAU CEFNOGI ERAILL (CYF) –

PENDERFYNWYD -

(1) BOD y safbwyntiau canlynol a godwyd gan y Pwyllgor Craffu Cartrefi a Chymunedau Diogel ar 9 Ionawr 2023 yn cael eu cyfeirio gyda'r adroddiad i'r Cabinet fel rhan o'u ystyriaeth o gamau'r Cyngor mewn ymateb i waith Archwilio Cymru:

- Roedd yn bwysig i'r Cyngor edrych ar godi'r ymwybyddiaeth yn ogystal ag ehangu'r ddarpariaeth o ofodau cynnes a gwasanaethau cysylltiedig ledled

Bro Morgannwg, ac edrych ar ddyfnhau cefnogaeth o'r fath, h.y. darparu gwasanaethau sy'n delio ag unigedd, a chefnogi trigolion a chymunedau bregus.

(2) Y hysbysir y Cabinet o farn y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i gael mwy o ystyriaeth a phwyslais ar heriau costau byw y mae cymunedau gwledig yn eu wynebu.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Wedi ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r adroddiad cysylltiedig.

(2) Tynnu sylw at heriau costau byw sy'n wynebu cymunedau gwledig a allai dderbyn llai o bwyslais o'i gymharu ag ardaloedd trefol.

EITEM AGENDA 5. ASTUDIAETH GENEDLAETHOL ARCHWILIO CYMRU: ASESIAU O'R EFFAITH AR GYDRADDOLDEB (EIAS): MWY NAG YMARFER BLWCH TICIO? (CYF) –

PENDERFYNWYD –

(1) NODI cynnwys adroddiadau eglurhaol ac atodedig Archwilio Cymru.

(2) Cymeradwyo'r sylw canlynol a wnaed gan y Pwyllgor Craffu Dysgu a Diwylliant ar 8 Rhagfyr 2022 ac wedi hynny ei gyfeirio i'r Cabinet iddo ei ystyried a chymeradwyo camau arfaethedig y Cyngor i fynd i'r afael ag argymhelliad Archwilio Cymru (A4):

- Mae'r Pwyllgor o'r farn nad yw anghydraddoldeb iechyd meddwl yn cael ei adrodd digon ac mae'r mater hwn yn effeithio'n sylweddol ar y boblogaeth a'r gweithlu. Felly, mae'n bwysig canolbwyntio ar anabledd sy'n gysylltiedig ag iechyd meddwl mewn Aseidiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb. Mae hyn yn arbennig o bwysig yng ngoleuni'r byd ar ôl y pandemig a'r anhawster o gael rhai pobl ifanc ac oedolion yn ôl i'r ysgol neu'r gwaith.

(3) CYFEIRIO safbwyntiau canlynol y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'r Cabinet eu hystyried, sef:

- Pwysigrwydd sicrhau bod digon o adrodd ar bob un o'r Nodweddion Gwarchoddedig a'u bod yn cael eu hystyried yn briodol wrth gwblhau'r adolygiad o broses Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb y Cyngor.
- Peidio ag anghofio y gall unigolion ddod o dan fwy nag un o'r Nodweddion Gwarchoddedig ac i hyn gael ei wneud yn glir mewn unrhyw ddogfen arweiniad a gynhyrchir.
- Dylai'r Cyngor ystyried cyflwyno Aseiad Effaith Integredig fel y'i defnyddir gan Gyngorau eraill ochr yn ochr ag Aseidiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb sydd hefyd yn cwmpasu ffactorau eraill fel effeithiau amgylcheddol ac ati.
- Mwy o ddefnydd o aseiad ar-lein.

- Ychwanegu dolenni wedi'u gwreiddio at ffynonellau data allanol i wneud cwblhau asesiad yn llai cymhleth.
- Clywed safbwynt a barn pobl am y Nodweddion Gwarchodedig fel rhan o'r adolygiad o broses y Cyngor.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Rhoi ystyriaeth i gynnwys y cyfeiriad a'r adroddiad perthnasol a thrafodaethau yn y cyfarfod.
- (2) I'r Cabinet ystyried sylwadau a safbwyntiau'r Pwyllgor Craffu Dysgu a Diwylliant.
- (3) I'r Cabinet ystyried safbwynt y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

EITEM AGENDA 6. DIWEDDARIAD CHWARTER 3 Y GOFRESTR RISG GORFFORAETHOL (PW) –

PENDERFYNWYD –

- (1) BOD sefyllfa Chwarter 3 o ran risgiau corfforaethol (Ebrill 2022 - Rhagfyr 2022) fel yr amlinellir yn yr Adroddiad Cryno ar Risgiau (Atodiad A) yn cael ei nodi.
- (2) Gofynnir i'r Cabinet hwnnw gymeradwyo'r farn a fynegwyd gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, sef:
  - Cynnal gweithdy datblygu'r Gofrestr Risgiau sydd i'w gynnal gydag Aelodau.
  - Rhoi ystyriaeth i:
    - sut mae lliniaru gweithredoedd a'u heffeithiau cysylltiedig yn cael eu cyflwyno,
    - sicrhau bod y mecanwaith sgorio gweddilliol yn gadarn ac yn adlewyrchu'n gywir y risgiau i'r Cyngor, a
    - sut mae effeithiau cyfansawdd sy'n gysylltiedig â nifer o risgiau yn cael eu cyflwyno.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Wedi ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.
- (2) Gofynnir i'r Cabinet hwnnw gymeradwyo'r farn a fynegwyd gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

EITEM AGENDA 7. DIWEDDARIAD AR Y COD RHEOLAETH ARIANNOL
2022/23 (CAC) –

PENDERFYNWYD –

(1) BOD y Cabinet yn ystyried y diwygiadau awgrymedig i'r ddogfen adolygu a nodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad, y rhai yw:

- I sylwebaeth gael ei hychwanegu er mwyn adlewyrchu'r gwaith rheoli risg a wnaed gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a hefyd cynnwys cyfeirio at Weithdy Rheoli Risg arfaethedig ar gyfer Aelodau.
- Cynnwys tabl i dynnu sylw at gynllunio camau a p'un a yw'r Cyngor yn cydymffurfio â'u hamcanion.
- Dan feysydd datblygu mae cyfeiriad i'w ychwanegu at gyflwyno cynllun Arfarnu Prif Swyddogion.

(2) BOD y Cabinet yn cymeradwyo argymhelliad gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar gyfer dogfennau adolygu yn y dyfodol i gael asesiad allanol gan gymheiriaid neu annibynnol bob dwy flynedd.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) I ofyn i'r Cabinet gymeradwyo'r gwelliannau a awgrymir gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

(2) I ofyn am gymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer dogfennau adolygu yn y dyfodol er mwyn cael asesiad allanol gan gyfoedion neu annibynnol.

EITEM AGENDA 8. STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS A BUDDSODDI
2023/24 A DIWEDDARIAD AR GYFER 2022/23 (CAC) –

PENDERFYNWYD –

(1) BOD adroddiad interim Rheoli'r Trysorlys ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill i 31 Rhagfyr 2022 yn cael eu cymeradwyo.

(2) Cymeradwyo'r polisi ar gyfer gwneud Darpariaeth Isafswm Refeniw yn 2023/24.

(3) Cymeradwyo'r Strategaeth Fuddsoddi a Rheoli'r Trysorlys arfaethedig ar gyfer 2023/24 gan gynnwys y penderfyniadau penodol canlynol (a nodir yn Atodiad 1 yr adroddiad):

- Pennu'r Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyled Allanol ar £225.439m ar gyfer 2022/23, £247.141m ar gyfer 2023/24, £276.773m ar gyfer 2024/25 a £305.927m ar gyfer 2025/26.
- Pennu'r Ffin Weithredol ar gyfer Dyled Allanol ar £212.292m ar gyfer 2022/23, £234.021m ar gyfer 2023/24, £263.349m ar gyfer 2024/25 a £292.295m ar gyfer 2025/26.

- Rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Adran 151 o fewn cyfanswm y Terfyn Awdurdodedig a'r Ffin Weithredol fel yr amcangyfrifwyd ar gyfer blynyddoedd unigol i sicrhau symudiad rhwng y terfynau y cytunwyd arnynt ar wahân ar gyfer benthyca a rhwymedigaethau hirdymor eraill.
- Pennu'r terfyn uchaf o £10m ar gyfer 2022/23, £10m ar gyfer 2023/24, £10m yn 2024/25 a £10m yn 2025/26 ar gyfer cyfanswm y prif symiau a fuddsoddwyd am dros 364 diwrnod.
- Gosod swm y benthyca rhagamcanol sy'n aeddfedu ar gyfradd sefydlog ym mhob cyfnod yn ganran o gyfanswm y benthyca rhagamcanol sy'n gyfradd sefydlog ar gyfer 2023/24, fel a ganlyn

	Terfyn Uchaf	Terfyn Isaf
Dan 12 mis	20%	0%
12 mis ac o fewn 24 mis	20%	0%
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	30%	0%
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	40%	0%
10 oed a hŷn	100%	0%

- Cymeradwyo'r Dangosyddion Darbodus a nodir yn Atodiad 1 yr adroddiad.
- Cymeradwyo Datganiad Polisi Rheoli'r Trysorlys a nodir yn Atodiad 2 i'r adroddiad.

4. Nodi Polisi Rheoli'r Trysorlys a nodir yn Atodiad 3 i'r adroddiad.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1-4) Wedi ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

EITEM AGENDA 9. MONITRO ARGYMHELLION (PGAMR) –

PENDERFYNWYD –

- (1) Y DYLID nodi cynnwys yr adroddiad.
- (2) BOD diweddariad ychwanegol yn cael ei ddarparu i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar gyfer ei gyfarfod a drefnwyd yn ystod Ebrill 2023
- (3) Y gofynnir i Dîm Arwain Strategol y Cyngor ystyried pryder y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i nifer y diffyg ymatebion i geisiadau am ddiweddarau a wnaed gan y Gwasanaethau Archwilio Mewnol.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.
- (2) Rhoi diweddariad i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

(3) O ystyried nifer y diffyg ymatebion i geisiadau am ddiweddaru gan y Gwasanaeth Archwilio Mewnol.

EITEM AGENDA 10. RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL WEDI'I DIWEDDARU (PGAMR) –

PENDERFYNWYD –

(1) BOD y Flaenraglen Waith yn cael ei nodi.

(2) BOD amserlen yr eitemau ar gyfer y cyfarfod nesaf, 25 Ebrill 2023 yn cael ei chymeradwyo yn amodol ar gynnwys diweddariad Monitro Argymhelliad.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1a2) Sicrhau bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn ymwybodol o gynnydd y rhaglen waith arfaethedig ac yn cael gwybod amdano.